Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tiende Afdeling)

13. marts 2025*

»Præjudiciel forelæggelse – forbrugerbeskyttelse – direktiv 93/13/EØF – urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler – artikel 4, stk. 2, artikel 6, stk. 1, og artikel 7, stk. 1 – punkt 1, litra i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13 – forbrugerkreditaftaler – kontraktvilkår, som pålægger en forbruger at indgå en kautionsaftale – kautionist valgt af långiver – udelukkelse af vilkår, der vedrører aftalens hovedgenstand – aftale, der er accessorisk til en kreditaftale – de nationale domstoles kompetence – betalingspåkravsprocedure – direktiv 2005/29/EF – urimelig handelspraksis – artikel 5 og 8 – bilag I – direktiv 2008/48/EF – artikel 3, litra g), i) og n), artikel 10, stk. 2, artikel 15, stk. 2, og artikel 23 – tilknyttet kreditaftale – begreb – samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten – de årlige omkostninger i procent – ingen angivelse af de relevante omkostninger – sanktion«

I sag C-337/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia, Bulgarien) ved afgørelse af 29. maj 2023, indgået til Domstolen den 29. maj 2023, i sagen

APS Beta Bulgaria EOOD,

Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia AD

har

DOMSTOLEN (Tiende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, D. Gratsias, formanden for Fjerde Afdeling, I. Jarukaitis, og dommer Z. Csehi (refererende dommer),

generaladvokat: A.M. Collins,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia AD ved advokat E.A. Damyanova og Y.B. Yanakiev,

* Processprog: bulgarsk.

– den tjekkiske regering ved L. Březinová, M. Smolek og J. Vláčil, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved P. Ondrůšek, E. Rousseva, N. Ruiz García, H. Tserepa-Lacombe og P. Vanden Heede, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 12. september 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 1 og 2, artikel 5, artikel 6, stk. 1, og artikel 7 i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler (EFT 1993, L 95, s. 29) og punkt 1, litra b), c), i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13, artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (EUT 2005, L 149, s. 22), artikel 3, litra g), artikel 10, stk. 2, litra g), artikel 15, stk. 2, og artikel 23, andet punktum, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EUT 2008, L 133, s. 66) samt artikel 2, stk. 2, og artikel 14, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT 2009, L 335, s. 1).

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med tvister vedrørende udstedelsen af påbud om betaling af pengekrav i henhold til forbrugerkreditaftaler og kautionsaftaler til fordel for APS Beta Bulgaria EOOD og Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia AD.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 93/13

3 Det følger af artikel 1, stk. 1, i direktiv 93/13, at »[f]ormålet med dette direktiv er indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere«.

4 I henhold til dette direktivs artikel 2, litra b), forstås ved »forbruger« »en fysisk person, der i forbindelse med de af [nævnte] direktiv omfattede aftaler ikke handler som led i sit erhverv«.

5 Artikel 3 i direktiv 93/13 fastsætter:

»1. Et kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, anses for urimeligt, hvis det til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge aftalen til skade for forbrugeren.

[...]

3. Bilaget indeholder en vejledende og ikke-udtømmende liste over de kontraktvilkår, der kan betegnes som urimelige.«

6 Dette direktivs artikel 4 bestemmer:

»1. Det vurderes, om et kontraktvilkår er urimeligt, under hensyn til hvilken type varer eller tjenesteydelser aftalen omfatter, og ved på tidspunktet for aftalens indgåelse at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med dens indgåelse samt til alle andre vilkår i aftalen eller i en anden aftale, som hænger sammen med denne, jf. dog artikel 7.

2. Vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, omfatter hverken definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.«

7 Nævnte direktivs artikel 5 bestemmer følgende:

»I de aftaler, hvor alle eller nogle af de vilkår, der tilbydes forbrugeren, er i skriftlig form, skal disse vilkår altid være udarbejdet på en klar og forståelig måde. Hvis der opstår tvivl om et kontaktvilkårs betydning, gælder den fortolkning, som er mest gunstig for forbrugeren. Denne fortolkningsregel gælder ikke i forbindelse med de procedurer, der er fastsat i artikel 7, stk. 2.«

8 Artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13 har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne fastsætter, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, i henhold til deres nationale lovgivning ikke binder forbrugeren, og at aftalen forbliver bindende for parterne på i øvrigt samme vilkår, hvis den kan opretholdes uden de urimelige kontraktvilkår.«

9 Dette direktivs artikel 7 er affattet således:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at der i forbrugernes og konkurrenternes interesse findes egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af urimelige kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem forbrugere og en erhvervsdrivende, til ophør.

2. De i stk. 1 nævnte midler skal omfatte bestemmelser, i henhold til hvilke personer eller organisationer, der ifølge national lov har en legitim interesse i at beskytte forbrugerne, efter national ret kan indbringe en sag for retsmyndighederne eller de kompetente administrative myndigheder, for at disse kan afgøre, om kontraktvilkår, der er udarbejdet med henblik på generel anvendelse, er af urimelig karakter, og anvende egnede og effektive midler til at bringe anvendelsen af sådanne kontraktvilkår til ophør.

3. Sager som omhandlet i stk. 2 kan under overholdelse af den nationale lovgivning indbringes mod hver enkelt erhvervsdrivende eller samlet mod flere erhvervsdrivende inden for samme erhvervssektor eller sammenslutninger heraf, der anvender eller opfordrer til anvendelse af de samme generelle kontraktvilkår eller lignende vilkår.«

10 Bilaget til nævnte direktiv med overskriften »Kontraktvilkår som omhandlet i artikel 3, stk. 3« fastsætter i punkt 1:

»Kontraktvilkår, hvis formål eller virkning er følgende:

[...]

b) at udelukke eller på uhensigtsmæssig vis at begrænse forbrugerens lovbestemte rettigheder over for den erhvervsdrivende eller en anden part i tilfælde af, at den erhvervsdrivende ikke har opfyldt forpligtelserne efter aftalen, eller kun har opfyldt dem delvis eller mangelfuldt, herunder muligheden for at udligne en gæld til den erhvervsdrivende med et tilgodehavende hos denne

c) at skabe en bindende forpligtelse for forbrugeren, mens den erhvervsdrivendes ydelser er underlagt en betingelse, hvis opfyldelse alene afhænger af hans vilje

[...]

i) bindende for forbrugeren at fastslå, at denne har accepteret vilkår, som han rent faktisk ikke har haft mulighed for at stifte bekendtskab med inden aftalens indgåelse

j) at tillade den erhvervsdrivende ensidigt at ændre kontraktvilkårene uden gyldig og i aftalen anført grund

[...]

m) at give den erhvervsdrivende ret til at afgøre, om den leverede vare eller tjenesteydelse opfylder kontraktvilkårene, eller at give denne en ensidig ret til at fortolke det enkelte kontraktvilkår.

[…]«

Direktiv 2005/29

11 Artikel 5 i direktiv 2005/29 med overskriften »Forbud mod urimelig handelspraksis« fastsætter i stk. 5:

»I bilag I findes fortegnelsen over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som urimelige. Den samme fortegnelse skal anvendes i alle medlemsstater og må kun ændres ved en revision af dette direktiv.«

12 Dette direktivs artikel 8 med overskriften »Aggressiv handelspraksis« bestemmer:

»En handelspraksis betragtes som aggressiv, hvis den i sin faktuelle sammenhæng, idet der tages hensyn til alle elementer og betingelser, ved chikane, tvang, herunder fysisk vold, eller utilbørlig påvirkning i væsentlig grad indskrænker eller kan forventes væsentligt at indskrænke gennemsnitsforbrugerens valgfrihed eller adfærd i forbindelse med produktet, og derved foranlediger ham til eller kan forventes at foranledige ham til at træffe en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet.«

Direktiv 2008/48

13 22. betragtning til direktiv 2008/48 er affattet således:

»Medlemsstaterne bør fortsat kunne bibeholde eller indføre nationale bestemmelser, der forbyder kreditgiveren at kræve, at forbrugeren i forbindelse med kreditaftalen opretter en bankkonto eller indgår en aftale om en anden accessorisk tjenesteydelse eller betaler udgifter eller honorarer i forbindelse med sådanne bankkonti eller andre accessoriske tjenesteydelser. I de medlemsstater, hvor sådanne kombinerede tilbud er tilladt, bør forbrugerne, før kreditaftalen indgås, underrettes om eventuelle accessoriske tjenesteydelser, som er obligatoriske for overhovedet at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser. Omkostningerne, der skal betales for sådanne accessoriske tjenesteydelser, bør indgå i de samlede omkostninger i forbindelse med kreditten; alternativt bør forbrugerne, hvis sådanne omkostninger ikke kan beregnes i forvejen, forud for aftaleindgåelsen have fyldestgørende oplysninger om, at der skal påregnes omkostninger. Kreditgiveren skal antages at have kendskab til omkostningerne i forbindelse med accessoriske tjenesteydelser, som han selv tilbyder forbrugeren, eller som han tilbyder forbrugeren på vegne af tredjemand, medmindre prisen afhænger af forbrugerens specifikke særpræg eller situation.«

14 Artikel 3 i direktiv 2008/48 med overskriften »Definitioner« bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

g) »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten«: alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter, og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer; omkostninger ved accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, navnlig forsikringspræmier, medregnes også, såfremt indgåelsen af aftalen om tjenesteydelser desuden er obligatorisk for at opnå kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser

[...]

i) »årlige omkostninger i procent« [(ÅOP)]: de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i artikel 19, stk. 2

[...]

n) »tilknyttet kreditaftale«: en kreditaftale, ifølge hvilken
   i) den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser, og
   ii) kreditaftalen og aftalen om levering tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed; der anses at foreligge en kommerciel helhed, når leverandøren selv finansierer forbrugerens kredit, eller, såfremt finansieringen sker gennem tredjemand, når kreditgiveren i forbindelse med indgåelsen eller forberedelsen af kreditaftalen gør brug af leverandørens tjenester, eller når den specifikke vare eller ydelsen af en specifik tjenesteydelse udtrykkeligt er angivet i kreditaftalen.«

15 Dette direktivs artikel 10, stk. 2, foreskriver:

»Kreditaftalen skal klart og koncist angive:

[...]

g) [ÅOP] og det samlede beløb, som skal betales af forbrugeren, beregnet på tidspunktet for indgåelse af kreditaftalen; alle de antagelser, der er lagt til grund ved beregningen af denne procentsats, angives

[…]«

16 Nævnte direktivs artikel 15, stk. 2, har følgende ordlyd:

»Hvis de varer eller tjenesteydelser, der er omfattet af den tilknyttede kreditaftale, ikke leveres eller kun leveres delvis eller ikke er i overensstemmelse med aftalen om levering deraf, har forbrugeren ret til at tage retsmidler i anvendelse mod kreditgiveren, såfremt forbrugeren ikke fra leverandøren har opnået den fyldestgørelse, som vedkommende har krav på ifølge loven eller aftalen om levering af varer eller tjenesteydelser. Medlemsstaterne bestemmer, i hvilket omfang og på hvilke betingelser disse retsmidler kan iværksættes.«

17 Samme direktivs artikel 22, stk. 1-3, fastsætter:

»1. I det omfang dette direktiv indeholder harmoniserede bestemmelser, kan medlemsstaterne ikke i national ret bibeholde eller indføre bestemmelser, der fraviger dem, der er fastsat i dette direktiv.

2. Medlemsstaterne sikrer, at forbrugerne ikke kan give afkald på de rettigheder, der tilkommer dem i medfør af bestemmelser i national ret, der gennemfører dette direktiv eller svarer til dette direktivs bestemmelser.

3. Medlemsstaterne sikrer endvidere, at de bestemmelser, som de vedtager til gennemførelse af dette direktiv, ikke kan omgås ved den måde, aftalerne udformes på, f.eks. ved at lade udnyttelse af kreditmuligheder eller kreditfaciliteter, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde, indgå i kreditaftaler, hvis art eller formål vil gøre det muligt at undgå anvendelsen af dette direktiv.«

18 Artikel 23 i direktiv 2008/48 bestemmer:

»Medlemsstaterne fastsætter regler for sanktioner for overtrædelser af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.«

Bulgarsk ret

ZZD

19 Artikel 138 i zakon za zadalzjeniata i dogovorite (lov om forpligtelser og kontrakter) (DV nr. 275 af 22.11.1950) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisterne i hovedsagen (herefter »ZZD«), bestemmer:

»I medfør af kautionsaftalen forpligter kautionisten sig i forhold til kreditor til at hæfte for en anden person og opfylde sidstnævntes forpligtelse. Aftalen skal indgås skriftligt.

Kautionen kan kun foreligge for en reel forpligtelse. Det kan ligeledes være en fremtidig eller eventuel forpligtelse.«

20 ZZD's artikel 147 fastsætter:

»Kautionisten hæfter fortsat, efter at hovedforpligtelsen er forfalden, såfremt kreditor har anlagt sag mod debitor inden for en frist på seks måneder. Denne bestemmelse finder også anvendelse, når kautionisten udtrykkeligt har begrænset sin kaution til hovedforpligtelsens løbetid.

En forlængelse af den frist, som kreditor indrømmer debitor, har ingen virkning over for kautionisten, hvis denne ikke har givet samtykke hertil.«

Lov om forbrugerkredit

21 Artikel 19, stk. 3 og 4, i zakon za potrebitelskia kredit (lov om forbrugerkredit, DV nr. 18 af 5.3.2010) i den affattelse, der finder anvendelse på tvisterne i hovedsagen, foreskriver:

»(3) Beregningen af [ÅOP] for kreditten omfatter ikke omkostninger:

[1.] som forbrugeren betaler ved misligholdelse af sine forpligtelser i henhold til forbrugerkreditaftalen

[2.] ud over varens eller tjenesteydelsens købspris, som erlægges af forbrugeren ved køb af en vare eller levering af en tjenesteydelse, uanset om denne betales kontant eller på kredit

[3.] ved at føre en konto i forbindelse med forbrugerkreditaftalen, idet omkostningerne til anvendelse af et betalingsmiddel, der gør det muligt at gennemføre betalinger vedrørende brug eller tilbagebetaling af kreditten, samt andre omkostninger i forbindelse med betalingstransaktioner, medmindre det ikke er obligatorisk at åbne kontoen, og omkostningerne i forbindelse med kontoen klart er angivet separat i kreditaftalen eller i en anden aftale, der er indgået med forbrugeren.

(4) [ÅOP] må ikke udgøre mere end fem gange den lovbestemte morarentesats i [bulgarske leva (BGN)] og fremmed valuta, som er fastsat ved dekret udstedt af Republikken Bulgariens ministerråd.«

Retsforhandlinger og de præjudicielle spørgsmål

22 Den forelæggende ret, Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia, Bulgarien), er blevet forelagt flere søgsmål med påstand om, at der til fordel for sagsøgerne i hovedsagen udstedes påbud om betaling af pengekrav i henhold til forbrugerkreditaftaler og kautionsaftaler.

23 Disse forbrugerkreditaftaler er blevet indgået mellem to finansielle selskaber, der har hjemsted i Bulgarien, og fysiske personer for beløb mellem 300 og 1 700 BGN (ca. 150 og 870 EUR), som skal tilbagebetales i afdrag over 3-18 måneder, idet nævnte aftaler foreskriver anvendelse af ÅOP på mellem 39,99% og 50%.

24 I medfør af de herved indgåede aftaler skulle låntagerne for at opnå lånet eller en hurtigere frigivelse af midlerne stille en sikkerhed, der kunne antage forskellige former, hvoraf én var indgåelse af en kautionsaftale med en virksomhed, som var specialiseret i disse aktiviteter, og som var valgt eller godkendt af långiver. Ifølge den forelæggende ret underskrev samtlige låntagere samme dag, som de indgik kreditaftalerne, kautionsaftaler, der foreskrev et vederlag til professionelle kautionister, dvs. kautionsselskaber, for et beløb ud over afdragene på lånet. Omkostningerne til en sådan kaution, der udgør mere end 75% af det samlede beløb, som skulle tilbagebetales i medfør af kreditaftalerne, var ikke medregnet i ÅOP.

25 Såfremt låntagerne misligholdte deres forpligtelser, blev de skyldige beløb i medfør af kreditaftalerne betalt til de långivende institutter af de professionelle kautionister, som var indtrådt i disses rettigheder. Disse kautionsselskaber afstod herefter deres fordringer, der omfattede det vederlag, som debitorerne skulle betale i medfør af kautionsaftalerne, til sagsøgerne i hovedsagen, som i det væsentlige er inkassoselskaber.

26 Den forelæggende ret har præciseret, at de betalinger, som de professionelle kautionister foretog, med undtagelse af en enkelt af de for den forelæggende ret verserende sager blev betalt efter udløbet af den frist på seks måneder, der er fastsat i ZZD's artikel 147, uden at hovedkreditorerne er blevet foreholdt passivitet i forhold til debitorerne i denne periode. Den forelæggende ret har herom anført, at visse nationale retsinstanser fortolker denne bestemmelse således, at det kun er kautionisten, der kan påberåbe sig bortfaldet af kautionsforpligtelsen knyttet til passivitet, og at den pågældende ellers kan anlægge et regressøgsmål mod den misligholdende debitor.

27 For det første ønsker den forelæggende ret i denne forbindelse med henblik på vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige i medfør af direktiv 93/13, oplyst, om kredit- og kautionsaftalerne skal fortolkes således, at de henhører under et samlet kontraktforhold, hvis formål var at omgå artikel 19 i lov om forbrugerkredit i den udgave, der finder anvendelse på tvisterne i hovedsagen, som fastsætter de maksimale ÅOP for en forbrugerkreditaftale. Den forelæggende ret har i denne henseende anført, at i syv af de otte sager, der verserer for den, er kautionen blevet stillet af långivers datterselskab. Den forelæggende ret har desuden præciseret, at kautionistens vederlag, som skulle betales på de samme datoer som afdragene på lånet, i alle tilfælde var fastsat til mere end 75% af det samlede beløb, der skulle tilbagebetales i medfør af kreditten. Den forelæggende ret har tilføjet, at dette vederlag ikke blev taget i betragtning med henblik på beregningen af ÅOP for kreditaftalen.

28 For det andet nærer den forelæggende ret tvivl om, hvorvidt långivers valg af kautionist, som var bindende for låntager, kan anses for at udgøre en urimelig handelspraksis som omhandlet i direktiv 2005/29, og i benægtende fald om den som led i en ikke-kontradiktorisk procedure kan fastslå, at et kontraktvilkår er urimeligt alene i betragtning af en alvorlig tvivl herom.

29 For det tredje har den forelæggende ret rejst spørgsmålet om, hvorvidt national retspraksis vedrørende ZZD's artikel 147 er forenelig med artikel 15, stk. 2, i direktiv 2008/48, såfremt det antages, at denne artikel finder anvendelse i den foreliggende sag, og med artikel 5 og 7 i direktiv 93/13.

30 For det fjerde ønsker den forelæggende ret oplyst, om vederlaget for kautionen, der er gjort obligatorisk ved et vilkår i en kreditaftale, skal tages i betragtning ved beregningen af ÅOP, og om den urigtige angivelse af sidstnævnte kan sidestilles med den manglende omtale heraf i kreditaftalen.

31 For det femte nærer den forelæggende ret tvivl om, hvorvidt de pågældende kautionsaftaler kan kvalificeres som forsikringsaftaler som omhandlet i direktiv 2009/138, og i bekræftende fald, om kautionisten eventuelt skal godkendes i henhold til dette direktivs artikel 14.

32 På denne baggrund har Sofijski rajonen sad (kredsdomstolen i Sofia) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 4, stk. 2, og artikel 6, stk. 1, i [direktiv 93/13] fortolkes således, at når en kreditaftale fastsætter en forpligtelse for forbrugeren til at indgå en kautionsaftale med en af kreditoren udpeget kautionist, udgør kautionsaftalens indhold ikke »hovedgenstanden« for aftalen med denne tredjemand, men derimod en del af kreditaftalens indhold? Har det i denne henseende betydning, om kreditoren og kautionisten er indbyrdes afhængige personer?

2) Skal [punkt] 1), litra i), i bilaget til direktiv [93/13] fortolkes således, at når forbrugeren er forpligtet til i forbindelse med en allerede indgået kreditaftale at stille en [kaution] – idet en af mulighederne består i, at forbrugeren hyrer en af kreditoren udpeget person – skal indholdet af forbrugerens forpligtelse i henhold til den kautionsaftale, som indgås senere på datoen for indgåelsen af kreditaftalen, anses for at være uklart, eftersom forbrugeren ikke havde mulighed for selv at udvælge eller foreslå den person, der af kreditoren blev udpeget som fremtidig kautionist?

3) Såfremt det forrige spørgsmål besvares således, at kautionsaftalens genstand er klar, skal [punkt] 1), litra i), j) og m), i bilaget til direktiv [93/13] da fortolkes således, at når forbrugeren har forpligtet sig til i forbindelse med en allerede indgået kreditaftale at stille en [kaution] – idet en af mulighederne består i, at forbrugeren antager en af kreditoren udpeget person – skal indholdet af forbrugerens forpligtelse i henhold til kreditaftalen anses for at være uklart, idet dette kan medføre, at kreditaftalen eller enkelte af dens vilkår er ugyldige?

4) Skal artikel 4, stk. 1, i [direktiv 93/13], sammenholdt med artikel 8 i direktiv [2005/29], fortolkes således, at der, når en person, som yder et lån, kræver, at forbrugeren indgår en aftale med en af kreditgiveren udpeget person, som sikrer kreditgiverens fordring over for forbrugeren, altid er tale om udnyttelse af forbrugerens ugunstige stilling og dermed om en aggressiv handelspraksis?

5) Såfremt det fjerde spørgsmål besvares benægtende, skal artikel 4, stk. 1, og artikel 7 i [direktiv 93/13], sammenholdt med artikel 8 i [direktiv 2005/29], da fortolkes således, at i en ensidig retslig procedure såsom en betalingspåkravsprocedure, hvor forbrugeren ikke deltager, kan retten begrunde tvivl om, at et kontraktvilkår er urimeligt, alene med det forhold, at retten har mistanke om, at vilkåret blev accepteret af forbrugeren på grund af en urimelig handelspraksis, eller skal dette sidstnævnte fastslås med sikkerhed?

6) Skal artikel 15, stk. 2, i direktiv [2008/48] fortolkes således, at denne bestemmelse finder anvendelse i tilfælde, hvor kreditaftalen er knyttet til en accessorisk tjenesteydelse, nemlig at en tredjemand stiller kaution mod et vederlag, og giver forbrugeren mulighed for ikke blot at gøre sine krav som følge af, at kautionisten har handlet i strid med sine forpligtelser, f.eks. ved at betale efter udløbet af en lovbestemt frist, gældende, men også processuelle indsigelser, som udelukker forpligtelsen over for kautionisten?

7) Giver artikel 15, stk. 2, i direktiv [2008/48], sammenholdt med effektivitetsprincippet, og – hvis det lægges til grund, at kreditaftalen og kautionsaftalen udgør forbundne transaktioner – artikel 5 og 7 i direktiv [93/13], sammenholdt med [punkt] 1, litra b) og c), i bilaget til dette direktiv, mulighed for en national retspraksis, hvorefter kautionisten[, som i forbindelse med] en aftale, der er knyttet til en forbrugerkreditaftale, har modtaget et vederlag fra forbrugeren til sikring af kreditaftalen og har betalt det til hovedkreditoren på grundlag af et kontraktvilkår på trods af udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 147 i [ZZD] – hvilket i henhold til retspraksis medfører, at hele kautionen bortfalder – alligevel kan påberåbe sig at være indtrådt i den oprindelige kreditors rettigheder og under påberåbelse af modstridende retspraksis om lovens anvendelse kan kræve betaling af hovedskyldneren?

8) Skal artikel 3, litra g), i direktiv [2008/48], sammenholdt med artikel 5 i direktiv [93/13], fortolkes således, at [ÅOP] for lånet i tilfælde af en i kreditaftalen fastlagt forpligtelse til at indgå en med kreditaftalen forbunden kautionsaftale, hvilket medfører en forhøjelse af det samlede kreditbeløb, også skal beregnes på grundlag af de forhøjede rater for vederlaget til kautionisten? Har det i denne henseende betydning, hvem der har udvalgt kautionisten, og om vedkommende er en af hovedkreditoren afhængig person?

9) Skal artikel 10, stk. 2, litra g), i direktiv [2008/48] fortolkes således, at det skal lægges til grund, at den forkerte oplysning af [ÅOP] i en kreditaftale mellem en erhvervsdrivende og en forbruger som låntager udgør en manglende oplysning af [ÅOP] i kreditaftalen, og at den nationale domstol skal anvende de retsvirkninger, der i national ret er fastsat for manglende oplysning af [ÅOP]? Skal det lægges til grund, at disse virkninger nødvendigvis også er bindende for den kautionist, der har betalt, i forhold til forbrugeren?

10) Skal artikel 23, andet punktum, i direktiv [2008/48] fortolkes således, at en af den nationale lovgiver fastsat sanktion i form af forbrugerkreditaftalens ugyldighed, hvorefter kun det ydede kreditbeløb skal betales tilbage, skal anses for at være forholdsmæssig i tilfælde, hvor forbrugerkreditaftalen ikke indeholder en præcis oplysning af [ÅOP], idet den ikke angiver omkostningerne til en af kreditoren udvalgt professionel kautionist (selv om [ÅOP] er angivet med tal i kreditaftalens tekst)?

11) Skal artikel 2, stk. 2, i direktiv [2009/138], sammenholdt med del A, nr. 14), i bilag I til dette direktiv, fortolkes således, at professionel udøvelse af en aktivitet som kautionist mod vederlag, idet det kautionerende selskab i alle tilfælde af misligholdelse betaler hele beløbet for det lån, som en forbruger som hovedskyldner har [modtaget], og vederlaget betales sammen med alle låneraterne uafhængigt af forbrugerens misligholdelse, udgør »forsikringsvirksomhed« i dette direktivs forstand?

12) Såfremt det 11. spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 14, stk. 1, i direktiv [2009/138] da fortolkes således, at en person, der udøver den i det 11. spørgsmål omhandlede aktivitet, er underlagt en forpligtelse til at have en tilladelse fra de nationale tilsynsmyndigheder, der er kompetente til at udstede tilladelser til forsikringsgivere?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Formaliteten

33 Det fremgår af fast retspraksis, at der gælder en formodning for, at de spørgsmål om EU-rettens fortolkning, som den nationale ret har forelagt på baggrund af de retlige og faktiske omstændigheder, som den har ansvaret for at fastlægge, og hvis rigtighed det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve, er relevante. Domstolen kan alene afvise at træffe afgørelse vedrørende en anmodning om præjudiciel afgørelse forelagt af en national ret, såfremt det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, når problemet er af hypotetisk karakter, eller når Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de stillede spørgsmål (dom af 18.6.2024, Bundesrepublik Deutschland (Virkningen af en afgørelse om tildeling af flygtningestatus) (C-753/22, EU:C:2024:524), præmis 44 og den deri nævnte retspraksis).

34 Når dette er sagt, fremgår det også af Domstolens faste praksis, at en anmodning om præjudiciel afgørelse ikke har til formål at indhente responsa vedrørende generelle eller hypotetiske spørgsmål, men tilsigter at opfylde et behov med henblik på selve afgørelsen af en retstvist, der vedrører EU-retten (dom af 31.5.2018, Confetra m.fl., C-259/16 og C-260/16, EU:C:2018:370, præmis 63).

35 Det er i lyset af disse betragtninger, at det skal undersøges, om de forelagte spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Det første til det tiende spørgsmål

36 Agentsia za kontrol na prosrocheni zadalzhenia har bestridt, at det første til det fjerde og det sjette til det tiende spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, og har i det væsentlige gjort gældende, at disse spørgsmål er af hypotetisk karakter, eftersom spørgsmålene ikke vedrører de faktiske omstændigheder, som er genstand for tvisterne i hovedsagen som beskrevet af den forelæggende ret. Desuden tilsidesætter det sjette til det ottende spørgsmål begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48, mens det tiende spørgsmål er i strid med bestemmelserne i bulgarsk ret vedrørende konsekvenserne af en uregelmæssighed ved omtalen af ÅOP.

37 Henset til de omstændigheder, der ligger til grund for tvisterne i hovedsagen, som de fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, fremgår det ikke klart, at den med det første til det fjerde og det sjette til det tiende spørgsmål ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i tvisterne i hovedsagen, eller at det af den forelæggende ret rejste problem er af hypotetisk karakter. Desuden henhører spørgsmålet om, hvorvidt den forelæggende ret ved formuleringen af det sjette til det ottende spørgsmål har støttet sig på en urigtig fortolkning af begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48, under realitetsbehandlingen af disse spørgsmål og kan således rejse tvivl om, hvorvidt de kan antages til realitetsbehandling. Endelig tilkommer det, som det fremgår af den retspraksis, der er nævnt i nærværende doms præmis 33, ikke Domstolen at undersøge, om den forelæggende rets fortolkning af national ret er velbegrundet.

38 For så vidt som det første til det fjerde spørgsmål ligesom det femte spørgsmål vedrører fortolkningen af direktiv 93/13, skal det endvidere bemærkes, at aftaler, der indgås mellem erhvervsdrivende og forbrugere som omhandlet i dette direktivs artikel 2, litra b), henhører under anvendelsesområdet for nævnte direktiv, som det fremgår af dets artikel 1, stk. 1. Selv om det ved læsningen af forelæggelsesafgørelsen fremstår således, at de fysiske personer, der har indgået de i tvisterne i hovedsagen omhandlede kreditaftaler og kautionsaftaler, er forbrugere som omhandlet i førnævnte bestemmelse, tilkommer det ikke desto mindre den forelæggende ret at efterprøve, om dette rent faktisk er tilfældet.

39 På denne baggrund skal det fastslås, at det første til det tiende spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Det 11. og det 12. spørgsmål

40 Med det 11. spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, stk. 2, i direktiv 2009/138, sammenholdt med del A, nr. 14), i bilag I til dette direktiv, skal fortolkes således, at erhvervsmæssig udøvelse af virksomhed som kautionist mod vederlag, hvorunder kautionsselskabet i alle tilfælde af låntagers misligholdelse betaler långiver hele det skyldige beløb i medfør af det af låntager optagne lån, og hvor vederlaget betales ved hvert afdrag af lånet uafhængigt af en sådan misligholdelse, udgør »forsikringsvirksomhed« som omhandlet i nævnte direktiv. I bekræftende fald ønsker den forelæggende ret med det 12. spørgsmål oplyst, om artikel 14, stk. 1, i direktiv 2009/138 skal fortolkes således, at en person, der udøver denne virksomhed, er underlagt en forpligtelse til at indhente en licens fra de nationale myndigheder, som udsteder licenser til forsikringsselskaber.

41 Det skal bemærkes, at tvisterne i hovedsagen vedrører påstande om udstedelse af påbud om betaling af de pengekrav, som låntagerne har påtaget sig, og som blev varetaget af kautionsselskaber, der har overdraget deres fordringer til sagsøgerne i hovedsagen, og at det i forbindelse med disse sager skal afgøres, om visse kontraktvilkår er urimelige eller vildledende, samt de konsekvenser, der i givet fald skal drages af en sådan kvalificering.

42 Uden at det er nødvendigt at undersøge, om direktiv 2009/138 eventuelt finder anvendelse på tvisterne i hovedsagen, er det tilstrækkeligt at bemærke, at dette direktiv ikke fastsætter civilretlige sanktioner for forsikringsaftaler, der indgås under tilsidesættelse af reglerne for forudgående godkendelse af forsikringsselskaber.

43 Henset til formålet med tvisterne i hovedsagen er det 11. og det 12. spørgsmål dermed under alle omstændigheder af hypotetisk karakter.

44 Henset til den retspraksis, der er omtalt i nærværende doms præmis 34, skal det på denne baggrund fastslås, at det 11. og det 12. spørgsmål skal afvises fra realitetsbehandling.

Realiteten

Det første spørgsmål

45 Det fremgår af Domstolens faste praksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer Domstolen at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det i givet fald Domstolen at omformulere de spørgsmål, den forelægges (dom af 20.6.2024, Greislzel, C-35/23, EU:C:2024:532, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

46 I det foreliggende tilfælde skal der tages hensyn til den sammenhæng, hvori det første spørgsmål indgår, som denne sammenhæng fremgår af den forelæggende rets forklaringer, der er gengivet i nærværende doms præmis 27. For så vidt som dette spørgsmål vedrører muligheden for at vurdere den urimelige karakter af kontraktvilkårene i en kautionsaftale, er artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13, som vedrører konsekvenserne af, at det konstateres, at et kontraktvilkår er urimeligt, ikke relevant for besvarelsen af dette spørgsmål.

47 Det skal ligeledes fastslås, at den forelæggende ret med det første spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for vurderingen af den urimelige karakter af de kontraktvilkår i en kautionsaftale, som fastlægger forpligtelserne for kautionisten og hoveddebitoren, i en situation, hvor sidstnævnte har indgået kautionsaftalen samtidigt med indgåelsen af kreditaftalen for at overholde en forpligtelse pålagt ved sidstnævnte aftale, hvor kautionisten er långivers datterselskab eller en person, som långiver har valgt, og hvor kautionsudgifterne forfalder til betaling samtidigt med afdragene af lånet.

48 Det følger af ordlyden af artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, at vurderingen af, om kontraktvilkårene er urimelige, hverken omfatter definitionen af aftalens hovedgenstand eller overensstemmelsen mellem pris og varer eller mellem tjenesteydelser og betalingen herfor, for så vidt disse vilkår er affattet klart og forståeligt.

49 Ifølge fast retspraksis følger det såvel af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at en bestemmelse i EU-retten, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning i hele Den Europæiske Union, som skal søges under hensyntagen til bestemmelsens kontekst og formålet med den pågældende ordning (dom af 30.4.2014, Kásler og Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, præmis 37).

50 Dette er således tilfældet med artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, idet denne bestemmelse ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge bestemmelsens betydning og rækkevidde.

51 Hvad angår kategorien af de kontraktvilkår, som er omfattet af begrebet »aftalens hovedgenstand« som omhandlet i artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, har Domstolen fastslået, at disse vilkår skal forstås som vilkår, der fastlægger aftalens hovedydelser, og som dermed er kendetegnende for aftalen. De vilkår, som er accessoriske i forhold til dem, der definerer selve aftaleforholdets natur, kan derimod ikke være omfattet af begrebet »aftalens hovedgenstand« som omhandlet i denne bestemmelse (dom af 20.9.2017, Andriciuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 35 og 36 og den deri nævnte retspraksis).

52 Det følger af denne retspraksis, at der for at afgøre, om et kontraktvilkår henhører under »hovedgenstanden« for den aftale, hvori det indgår, principielt skal henvises til aftalens hovedydelser. Den omstændighed, at en forbruger har indgået nævnte aftale for at overholde en forpligtelse, der er pålagt ved en anden aftale, som den pågældende har indgået samtidigt, er i denne henseende uden betydning.

53 Der skal ikke desto mindre tages hensyn til den omstændighed, at den ved direktiv 93/13 indførte beskyttelsesordning hviler på den betragtning, at forbrugeren befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende såvel hvad angår forhandlingsstyrke som informationsniveau, og at forbrugeren som følge heraf tiltræder betingelser, som på forhånd er udarbejdet af den erhvervsdrivende, uden at vedkommende kan øve nogen indflydelse på disses indhold (dom af 3.6.2010, Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid, C-484/08, EU:C:2010:309, præmis 27).

54 Under hensyntagen til denne svagere stilling forpligter direktiv 93/13 medlemsstaterne til at indføre en ordning, som sikrer, at alle kontraktvilkår, der ikke har været genstand for individuel forhandling, kan efterprøves med henblik på at afgøre, om de er urimelige. Det tilkommer i denne forbindelse den nationale retsinstans under hensyntagen til kriterierne i artikel 3, stk. 1, og artikel 5 i direktiv 93/13 at afgøre, om et sådant vilkår, henset til de særlige omstændigheder i den foreliggende sag, opfylder dette direktivs krav om god tro, jævnbyrdighed og gennemsigtighed (dom af 30.4.2014, Kásler og Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, præmis 40).

55 Denne ordnings effektivitet ville blive skadet, hvis en erhvervsdrivende fik mulighed for at undgå vurderingen af den eventuelt urimelige karakter af kontraktvilkår, der ikke henhører under hovedgenstanden for den aftale, som den pågældende indgår med en forbruger, ved at lade disse vilkår fremgå af en særskilt aftale, der er accessorisk, hvori de udgør hovedgenstanden, hvilken aftale forbrugeren indgår efter anmodning fra den erhvervsdrivende med denne erhvervsdrivendes datterselskab eller med en person, som nævnte erhvervsdrivende har valgt.

56 I en sådan situation skal de to aftaler analyseres som en helhed, og der skal dermed foretages en vurdering af den eventuelt urimelige karakter af kontraktvilkårene i den særskilte aftale, for så vidt som disse ikke henhører under hovedgenstanden for det kontraktforhold, der er indgået mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren.

57 For det første underbygges denne betragtning af artikel 4, stk. 1, i direktiv 93/13, hvoraf fremgår, at vurderingen af, om et kontraktvilkår er urimeligt, bl.a. skal foretages ved at tage hensyn til alle omstændighederne i forbindelse med indgåelsen af denne aftale samt til alle andre vilkår i en anden aftale, som hænger sammen med nævnte aftale. For det andet underbygges denne betragtning ligeledes af den omstændighed, at dette direktivs artikel 4, stk. 2, skal fortolkes strengt, eftersom denne bestemmelse foreskriver en undtagelse til den ordning med indholdsmæssig kontrol med urimelige kontraktvilkår, der er fastsat i den beskyttelsesordning til fordel for forbrugerne, som er gennemført med nævnte direktiv (dom af 20.9.2017, Andriciuc m.fl., C-186/16, EU:C:2017:703, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).

58 Når forbrugeren som i de i hovedsagen omhandlede tvister samtidigt med indgåelsen af en kreditaftale har indgået en kautionsaftale med långivers datterselskab eller en person, som denne långiver har valgt, idet indgåelsen af sidstnævnte aftale er en betingelse for enten at opnå kreditten eller en hurtigere frigivelse af de lånte midler, og idet kautionsudgifterne forfalder til betaling samtidigt med afdragene på lånet, kan den omstændighed, at kautionistens og hoveddebitors forpligtelser fremgår af en kautionsaftale, der er særskilt i forhold til kreditaftalen, således ikke

bevirke, at kontraktvilkårene i kautionsaftalen er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13, idet den beskyttelse, som skal tilkomme en forbruger, der befinder sig i en svagere stilling end den erhvervsdrivende, ellers mister sit indhold.

59 Henset til det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 4, stk. 2, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for vurderingen af den eventuelt urimelige karakter af de kontraktvilkår i en kautionsaftale, som fastlægger forpligtelserne for kautionisten og hoveddebitoren, i en situation, hvor sidstnævnte har indgået denne aftale samtidigt med kreditaftalen for at overholde en forpligtelse fastsat i sidstnævnte aftale, hvor kautionisten er långivers datterselskab eller en person, som långiver har valgt, og hvor kautionsudgifterne forfalder til betaling samtidigt med afdragene på lånet.

Det andet og det tredje spørgsmål

60 Med det andet og det tredje spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om punkt 1, litra i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13 skal fortolkes således, at et kontraktvilkår, hvormed forbrugeren som led i en kreditaftale forpligter sig til at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist uden på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse at have kendskab til kautionistens identitet og indholdet af kontraktvilkårene i denne kautionsaftale, henhører under en af disse bestemmelser.

61 Som det fastsættes i artikel 3, stk. 3, i direktiv 93/13, indeholder bilaget til dette direktiv en vejledende og ikke-udtømmende liste over de kontraktvilkår, der kan betegnes som urimelige. Disse omfatter bl.a., som det henholdsvis fremgår af dette bilags punkt 1, litra i), j) og m), kontraktvilkår, hvis virkning for det første er bindende for forbrugeren at fastslå, at denne har accepteret vilkår, som den pågældende rent faktisk ikke har haft mulighed for at stifte bekendtskab med inden aftalens indgåelse, for det andet at tillade den erhvervsdrivende ensidigt at ændre kontraktvilkårene uden gyldig og i aftalen anført grund og, for det tredje, at give den erhvervsdrivende ret til at afgøre, om den leverede vare eller tjenesteydelse opfylder kontraktvilkårene, eller at give denne en ensidig ret til at fortolke det enkelte kontraktvilkår.

62 Det skal fastslås, at et kontraktvilkår, hvormed forbrugeren som led i en kreditaftale forpligter sig til at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist uden på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse at have kendskab til kautionistens identitet og indholdet af kontraktvilkårene i denne kautionsaftale, ikke svarer til nogen af de situationer, der er omhandlet i punkt 1, litra i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13. Hvad navnlig angår dette bilags punkt 1, litra i), skal det bemærkes, at forbrugerens blotte forpligtelse til i forbindelse med indgåelsen af kreditaftalen at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist ikke svarer til, at forbrugeren har accepteret kontraktvilkår i en kautionsaftale, som vedkommende ikke har kunnet få kendskab til, idet forbrugeren for at opfylde denne forpligtelse skal indgå kautionsaftalen senere.

63 Når dette er præciseret, skal det bemærkes, at listen over kontraktvilkår, der kan betegnes som urimelige, i bilaget til direktiv 93/13 kun er vejledende. Det tilkommer følgelig den forelæggende ret at efterprøve, om et kontraktvilkår i en kreditaftale, hvormed forbrugeren forpligter sig til at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist uden på det tidspunkt, hvor vedkommende påtager sig denne forpligtelse, at have kendskab til kautionistens identitet og indholdet af kontraktvilkårene i denne kautionsaftale, til trods for kravene om god tro bevirker en betydelig skævhed i parternes rettigheder og forpligtelser ifølge kreditaftalen til skade for forbrugeren som omhandlet i direktivets artikel 3, stk. 1. I bekræftende fald skal dette

kontraktvilkår kvalificeres som »urimeligt«, og at drage de af denne kvalificering følgende konsekvenser for nævnte kontraktvilkårs gyldighed og i givet fald den aftale, hvori kontraktvilkåret indgår.

64 Henset til de ovenfor anførte betragtninger skal det andet og det tredje spørgsmål besvares med, at punkt 1, litra i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13 skal fortolkes således, at et kontraktvilkår, hvormed forbrugeren som led i en kreditaftale forpligter sig til at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist uden på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse at have kendskab til kautionistens identitet og indholdet af kontraktvilkårene i denne kautionsaftale, ikke henhører under en af disse bestemmelser.

Det fjerde spørgsmål

65 Som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, er det fjerde spørgsmål forelagt i forhold til retspraksis, hvoraf fremgår, at såfremt konstateringen af, at der foreligger en urimelig handelspraksis, ikke i sig selv automatisk kan godtgøre, at et kontraktvilkår er urimeligt, udgør denne et element blandt flere, hvorpå den kompetente ret kan støtte sin bedømmelse af, om et kontraktvilkår er urimeligt, idet dette er en vurdering, som i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 93/13 skal tage hensyn til alle omstændighederne i sagen (dom af 19.9.2018, Bankia, C-109/17, EU:C:2018:735, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis). Det følger desuden af affattelsen af dette spørgsmål, at den forelæggende ret ønsker oplyst, om den heri omhandlede situation altid kan anses for at udgøre en aggressiv handelspraksis. På denne baggrund er artikel 5, stk. 5, og bilag I til direktiv 2005/29 relevante for besvarelsen af dette spørgsmål.

66 Det skal følgelig fastslås, at den forelæggende ret med nævnte spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 8 i direktiv 2005/29, sammenholdt med artikel 5, stk. 5, i og bilag I til dette direktiv, skal fortolkes således, at det forhold, at der i kreditaftaler indføres et kontraktvilkår om, at forbrugeren skal indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist, udgør en handelspraksis, som under alle omstændigheder betragtes som aggressiv.

67 Det skal i denne henseende bemærkes, at kapitel 2 i direktiv 2005/29 med overskriften »Urimelig handelspraksis« indeholder to afsnit, nemlig afsnit 1 om vildledende handelspraksis og afsnit 2 om aggressiv handelspraksis.

68 Dette direktivs artikel 5, der er indeholdt i direktivets kapitel 2, indeholder i stk. 1 et forbud mod urimelig handelspraksis og fastsætter i stk. 2 de kriterier, som gør det muligt at afgøre, om en handelspraksis er urimelig. Denne artikel 5 præciserer i stk. 4, at en handelspraksis i særdeleshed er urimelig, hvis den er »vildledende« som omhandlet i artikel 6 og 7 i direktiv 2005/29, og hvis den er »aggressiv« som omhandlet i dette direktivs artikel 8 og 9. Den nævnte artikel 5 fastsætter desuden i stk. 5, at i bilag I til direktiv 2005/29 findes fortegnelsen over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som urimelige, og at den samme fortegnelse skal anvendes i alle medlemsstater og kun må ændres ved en revision af dette direktiv. Nævnte fortegnelse opregner i punkt 1-23 de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som vildledende, og i punkt 24-31 de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som aggressiv.

69 I denne henseende præciseres det i 17. betragtning til direktiv 2005/29, at med henblik på at sikre yderligere retssikkerhed er det kun de former for praksis, som er opregnet i dette bilag I, der under alle omstændigheder anses for urimelige, uden at de først i hvert enkelt tilfælde skal vurderes i forhold til bestemmelserne i dette direktivs artikel 5-9 (dom af 14.11.2024, Compass Banca, C-646/22, EU:C:2024:957, præmis 66).

70 Da bilag I til direktiv 2005/29 udgør en fuldstændig og udtømmende liste over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som urimelige, kan en handelspraksis som den i hovedsagen omhandlede kun kvalificeres som en handelspraksis, der under alle omstændigheder er aggressiv som omhandlet i dette direktiv, hvis den svarer til en af de situationer, der er opregnet i dette bilags punkt 24-31 (jf. i denne retning dom af 14.11.2024, Compass Banca, C-646/22, EU:C:2024:957, præmis 67).

71 Den blotte læsning af punkt 24-31 gør det muligt at konstatere, at der ikke foreligger en sådan tilsvarende situation.

72 Henset til ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 8 i direktiv 2005/29, sammenholdt med artikel 5, stk. 5, i og bilag I til dette direktiv, skal fortolkes således, at det forhold, at der i kreditaftaler indføres et kontraktvilkår om, at forbrugeren skal indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist, ikke udgør en handelspraksis, som under alle omstændigheder betragtes som aggressiv.

Det femte spørgsmål

73 Det skal indledningsvis bemærkes, at selv om ordlyden af det femte spørgsmål vedrører artikel 4, stk. 1, og artikel 7 i direktiv 93/13, fremgår medlemsstaternes forpligtelse til at fastsætte, at urimelige kontraktvilkår i en aftale, som en erhvervsdrivende har indgået med en forbruger, ikke binder forbrugeren, af dette direktivs artikel 6, stk. 1. Desuden vedrører det femte spørgsmål, selv om den forelæggende ret har henvist til artikel 8 i direktiv 2005/29 om aggressiv handelspraksis, mere generelt urimelig handelspraksis som omhandlet i dette direktivs artikel 5, hvoraf aggressiv handelspraksis blot er en underkategori.

74 Henset til disse præciseringer skal det fastslås, at den forelæggende ret med det femte spørgsmål, der er forelagt, såfremt det fjerde spørgsmål besvares benægtende, nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at den nationale retsinstans, der behandler en anmodning om udstedelse af et betalingspålæg, som led i en sag, hvor en debitor, der er forbruger, ikke deltager, af egen drift kan udelukke anvendelsen af et kontraktvilkår i den forbrugerkreditaftale, som er indgået mellem denne forbruger og den pågældende erhvervsdrivende, alene fordi der er tvivl om, hvorvidt forbrugeren kan have accepteret dette kontraktvilkår efter en urimelig handelspraksis som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2005/29, eller om det med sikkerhed skal fastslås, at denne praksis foreligger.

75 Det fremgår i denne henseende af den retspraksis, der er omtalt i nærværende doms præmis 65, at konstateringen af, at der foreligger en urimelig handelspraksis, blot er et element blandt flere, hvorpå den kompetente ret kan støtte sin bedømmelse af, om kontraktvilkår er urimelige. Denne ret skal nemlig træffe afgørelse om anvendelsen af de generelle kriterier, der er fastsat i artikel 3 og 4 i direktiv 93/13, på et bestemt vilkår, der skal bedømmes på grundlag af alle de faktiske omstændigheder i det konkrete tilfælde (jf. i denne retning dom af 15.3.2012, Pereničová og Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, præmis 44).

76 Det følger heraf, at det med henblik på at kvalificere et kontraktvilkår i en aftale, som er indgået mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, som urimeligt på ingen måde er nødvendigt, at der påvises en urimelig handelspraksis, mens tvivl i denne henseende imidlertid er et element, der kan tages i betragtning ved den i den foregående præmis omhandlede undersøgelse. Det forholder sig ikke desto mindre således, at den kompetente retsinstans kun kan udelukke anvendelsen af et vilkår i en sådan aftale, hvis den er blevet overbevist om, at dette kontraktvilkår er urimeligt, idet den blotte tvivl herom ikke er tilstrækkelig.

77 Det skal i denne henseende bemærkes, at den nationale retsinstans ved at udelukke anvendelsen af et urimeligt kontraktvilkår, således at det ikke binder den pågældende forbruger, skal afhjælpe skævheden mellem forbrugeren og den erhvervsdrivende, hvilket forudsætter, at denne retsinstans råder over de oplysninger vedrørende de retlige og faktiske omstændigheder, som er nødvendige i denne henseende. Det følger heraf, at den nationale retsinstans i givet fald, såfremt den berørte forbruger ikke gør indsigelse, er forpligtet til, om nødvendigt af egen drift, at træffe foranstaltninger til bevisoptagelse for at supplere sagsakterne ved under overholdelse af kontradiktionsprincippet at anmode parterne om at forelægge den supplerende oplysninger med henblik herpå. Disse begrundelser gælder ligeledes for så vidt angår en betalingspålægsprocedure (jf. i denne retning dom af 30.6.2022, Profi Credit Bulgaria (Modregning ex officio i tilfælde af et urimeligt kontraktvilkår), C-170/21, EU:C:2022:518, præmis 32 og 33 og den deri nævnte retspraksis).

78 Henset til ovenstående betragtninger skal det femte spørgsmål besvares med, at artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13 skal fortolkes således, at den nationale retsinstans, der behandler en anmodning om udstedelse af et betalingspålæg, som led i en sag, hvor en debitor, der er forbruger, ikke deltager, ikke af egen drift kan udelukke anvendelsen af et kontraktvilkår i den forbrugerkreditaftale, som er indgået mellem denne forbruger og den pågældende erhvervsdrivende, hvis den ikke er overbevist om, at dette kontraktvilkår skal kvalificeres som »urimeligt« som omhandlet i dette direktivs artikel 3, stk. 1. Det forhold, at der foreligger tvivl om, hvorvidt forbrugeren kan have accepteret dette kontraktvilkår efter en urimelig handelspraksis som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2005/29, kan dog udgøre et element blandt flere, der kan tages i betragtning med henblik på vurderingen af, om det pågældende kontraktvilkår eventuelt er urimeligt.

Det sjette og det syvende spørgsmål

79 Det skal indledningsvis bemærkes, at den forelæggende ret med det syvende spørgsmål nærer tvivl om, hvorvidt national retspraksis er forenelig med bl.a. artikel 5 og 7 i samt punkt 1, litra b) og c), i bilaget til direktiv 93/13. Som generaladvokaten har anført i punkt 23 i forslaget til afgørelse, vedrører disse bestemmelser fortolkningen af kontraktvilkår i aftaler, der indgås mellem en forbruger og en erhvervsdrivende, samt disse kontraktvilkårs eventuelt urimelige karakter, og ikke de direkte virkninger af anvendelsen af national lovgivning og national retspraksis vedrørende denne lovgivning, idet disse virkninger udspringer af et kontraktvilkår.

80 Det sjette og det syvende spørgsmål skal følgelig alene besvares på grundlag af direktiv 2008/48, idet det bemærkes, at de tager sigte på at fastlægge den eventuelle anvendelighed af dette direktivs artikel 15, stk. 2, på kreditaftaler som de i hovedsagen omhandlede, at denne bestemmelse udelukkende finder anvendelse på en »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i nævnte direktiv, og at begrebet »tilknyttet kreditaftale« er defineret i direktivets artikel 3, litra).

81 I betragtning heraf skal det fastslås, at den forelæggende ret med det sjette og det syvende spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at en kreditaftale, hvis indgåelse alene er knyttet til indgåelsen af en kautionsaftale med en tredjemand, der modtager vederlag herfor, henhører under dette begreb, og i bekræftende fald om dette direktivs artikel 15, stk. 2, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for en national retspraksis, hvorefter en kautionist i en kautionsaftale, som modtager vederlag fra hoveddebitoren, når denne kautionist har betalt det skyldige beløb i medfør af lånet til hovedkreditoren efter udløbet af den lovbestemte frist, således at kautionen fuldt ud bortfalder, ikke desto mindre kan påberåbe sig at være indtrådt i denne kreditors rettigheder og kræve, at hoveddebitoren betaler det således betalte beløb.

82 Det fremgår af artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48, dels at begrebet »tilknyttet kreditaftale« tager sigte på en kreditaftale, ifølge hvilken den pågældende kredit udelukkende tjener til at finansiere en aftale om levering af specifikke varer eller specifikke tjenesteydelser, dels at disse to aftaler tilsammen objektivt set udgør en kommerciel helhed. Disse to betingelser er kumulative.

83 Det er åbenbart, at det ikke kan fastslås, at en kreditaftale, hvis indgåelse alene er knyttet til indgåelsen af en kautionsaftale, tjener til at finansiere sidstnævnte aftale.

84 Det skal følgelig fastslås, at sådanne kreditaftaler ikke opfylder den første af de kumulative betingelser, hvis opfyldelse kvalificerer begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48. Det forhold, at disse aftaler udgør en kommerciel helhed med en kautionsaftale indgået med en tredjemand, som modtager vederlag herfor, selv hvis dette antages godtgjort, er dermed ikke tilstrækkeligt til, at aftalerne henhører under dette begreb og således under anvendelsesområdet for dette direktivs artikel 15, stk. 2.

85 Henset til det ovenstående skal det sjette og det syvende spørgsmål besvares med, at begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at en kreditaftale, hvis indgåelse alene er knyttet til indgåelsen af en kautionsaftale med en tredjemand, der modtager vederlag herfor, ikke henhører under dette begreb.

Det ottende spørgsmål

86 Det skal indledningsvis bemærkes, at artikel 5 i direktiv 93/13, som er omtalt i det ottende spørgsmåls ordlyd, ikke har betydning for den heraf omhandlede problemstilling.

87 Det skal derfor fastslås, at den forelæggende ret med det ottende spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 3, litra g) og i), i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at de omkostninger til en kautionsaftale, hvis indgåelse er pålagt forbrugeren ved et kontraktvilkår i en kreditaftale undertegnet af den pågældende, der medfører en forhøjelse af det samlede skyldige beløb, henhører under begrebet »forbrugerens samlede omkostninger i forbindelse med kreditten« og dermed »ÅOP«.

88 Ifølge artikel 3, litra g), i direktiv 2008/48 omfatter begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten« alle omkostninger, herunder renter, provision, afgifter, og enhver anden form for honorar, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til, bortset fra notarialgebyrer. I overensstemmelse med denne bestemmelse omfatter disse omkostninger også omkostninger vedrørende accessoriske

tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen, hvis indgåelsen af aftalen om tjenesteydelser endvidere er obligatorisk for at opnå selve kreditten eller for at opnå kreditten på de annoncerede vilkår og betingelser.

89 I henhold til artikel 3, litra i), i direktiv 2008/48 svarer ÅOP til de samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten udtrykt i procent pr. år af det samlede kreditbeløb, eventuelt omfattende de omkostninger, der er nævnt i dette direktivs artikel 19, stk. 2.

90 For at sikre en udvidet beskyttelse af forbrugerne har EU-lovgiver fastlagt en bred definition af begrebet »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten«, der betegner de samlede omkostninger, som forbrugeren skal betale i forbindelse med kreditaftalen, og som kreditgiveren har kendskab til (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).

91 Det skal bemærkes, at det i 22. betragtning til direktiv 2008/48 er anført, dels at kreditgiveren skal antages at have kendskab til omkostningerne i forbindelse med accessoriske tjenesteydelser, som vedkommende selv tilbyder forbrugeren, eller som den pågældende tilbyder forbrugeren på vegne af tredjemand, medmindre prisen afhænger af forbrugerens specifikke særpræg eller situation, dels at forbrugerne, selv om omkostningerne i forbindelse med disse accessoriske tjenesteydelser ikke kan beregnes i forvejen, forud for aftaleindgåelsen skal have fyldestgørende oplysninger om, at der skal påregnes omkostninger.

92 Det ottende spørgsmål vedrører tilfældet med en kreditaftale, der pålægger låntager en forpligtelse til at indgå en kautionsaftale for at opnå kreditten. Kautioneringen i medfør af sidstnævnte aftale udgør således en tjenesteydelse i forbindelse med kreditaftalen som omhandlet i artikel 3, litra g), i direktiv 2008/48, og for så vidt som indgåelsen af kautionsaftalen er obligatorisk for opnåelsen af kreditten, indgår omkostningerne i forbindelse med denne aftale i de »samlede omkostninger i forbindelse med forbrugerkreditten« i henhold til denne bestemmelse. I medfør af samme artikels litra i) skal de dermed tages i betragtning ved beregningen af ÅOP.

93 Henset til disse betragtninger skal det ottende spørgsmål besvares med, at artikel 3, litra g) og i), i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at de omkostninger til en kautionsaftale, hvis indgåelse er pålagt forbrugeren ved et kontraktvilkår i en kreditaftale undertegnet af den pågældende, der medfører en forhøjelse af det samlede skyldige beløb, henhører under begrebet »forbrugerens samlede omkostninger i forbindelse med kreditten« og dermed »ÅOP«.

Det niende og det tiende spørgsmål

94 Med det niende og det tiende spørgsmål, der skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 10, stk. 2, litra g), og artikel 23 i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at disse bestemmelser er til hinder for, at en forbrugerkreditaftale, der ikke nævner ÅOP, som omfatter alle de omkostninger, der er fastsat i dette direktivs artikel 3, litra g), anses for rente- og omkostningsfri, således at en annullation af aftalen alene medfører, at den pågældende forbruger tilbagebetaler den lånte kapital.

95 For det første skal det bemærkes, at artikel 10, stk. 2, i direktiv 2008/48 har foretaget en fuldstændig harmonisering med hensyn til de elementer, som en kreditaftale skal indeholde. Med henblik herpå fastsætter dette direktivs artikel 10, stk. 2, litra g), at kreditaftalen klart og koncist

skal angive ÅOP og det samlede beløb, der skal betales af forbrugeren, beregnet på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 50).

96 Det fremgår af retspraksis, at angivelse af ÅOP i kreditaftalen er af væsentlig betydning, bl.a. for så vidt som oplysningerne gør det muligt for forbrugeren at bedømme rækkevidden af sine forpligtelser (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 51).

97 For det andet fremgår det af artikel 23 i direktiv 2008/48, sammenholdt med 47. betragtning hertil, at selv om valget af, hvilken sanktionsordning der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, er overladt til medlemsstaternes skøn, skal de således fastsatte sanktioner være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Dette indebærer, at sanktionerne skal tilpasses overtrædelsernes grovhed, bl.a. ved at sikre en reel afskrækkende virkning, samtidig med at det generelle proportionalitetsprincip overholdes (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 52).

98 Henset til den væsentlige betydning, som angivelsen af ÅOP i en sådan aftale har for forbrugeren, har Domstolen fastslået, at en national ret af egen drift kan anvende nationale bestemmelser, hvorefter den manglende angivelse af ÅOP har til følge, at den ydede kredit anses for rente- og omkostningsfri (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 53).

99 Domstolen har ligeledes fastslået, at i en situation, hvor der i en kreditaftale er anført de anslåede ÅOP, idet det præcise beløb skal angives efter ydelsen af kreditten, skal en sådan sanktion, hvorefter kreditgiveren mister retten til renter og omkostninger, anses for at være forholdsmæssig som omhandlet i artikel 23 i direktiv 2008/48 (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 54).

100 Henset til den væsentlige karakter af angivelsen af ÅOP i en forbrugerkreditaftale for at gøre det muligt for forbrugerne at kende deres rettigheder og forpligtelser og til kravet om i beregningen af denne sats at medtage alle de omkostninger, der er omhandlet i artikel 3, litra g), i direktiv 2008/48, skal det dermed fastslås, at angivelsen af ÅOP, der ikke nøjagtigt afspejler samtlige disse omkostninger, fratager forbrugeren muligheden for at fastlægge rækkevidden af sin forpligtelse på samme måde som en manglende angivelse af denne sats. Følgelig afspejler en sanktion, hvorefter kreditgiveren mister retten til renter og omkostninger i tilfælde af, at der angives ÅOP, som ikke omfatter alle de nævnte omkostninger, grovheden af en sådan tilsidesættelse, har en afskrækkende virkning og står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsen (dom af 21.3.2024, Profi Credit Bulgaria (Accessoriske tjenesteydelser i forbindelse med kreditaftalen), C-714/22, EU:C:2024:263, præmis 55).

101 Henset til ovenstående betragtninger skal det niende og det tiende spørgsmål besvares med, at artikel 10, stk. 2, litra g), og artikel 23 i direktiv 2008/48 skal fortolkes således, at disse bestemmelser ikke er til hinder for, at en forbrugerkreditaftale, der ikke nævner ÅOP, som omfatter alle de omkostninger, der er fastsat i dette direktivs artikel 3, litra g), anses for rente- og omkostningsfri, således at en annullation af aftalen alene medfører, at den pågældende forbruger skal tilbagebetale den lånte kapital.

Sagsomkostninger

102 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tiende Afdeling) for ret:

1) Artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse ikke er til hinder for vurderingen af den eventuelt urimelige karakter af de kontraktvilkår i en kautionsaftale, som fastlægger forpligtelserne for kautionisten og hoveddebitoren, i en situation, hvor sidstnævnte har indgået denne aftale samtidigt med kreditaftalen for at overholde en forpligtelse fastsat i sidstnævnte aftale, hvor kautionisten er långivers datterselskab eller en person, som långiver har valgt, og hvor kautionsudgifterne forfalder til betaling samtidigt med afdragene på lånet.

2) Punkt 1, litra i), j) og m), i bilaget til direktiv 93/13

skal fortolkes således, at

et kontraktvilkår, hvormed forbrugeren som led i en kreditaftale forpligter sig til at indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist uden på tidspunktet for kreditaftalens indgåelse at have kendskab til kautionistens identitet og indholdet af kontraktvilkårene i denne kautionsaftale, ikke henhører under en af disse bestemmelser.

3) Artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004, sammenholdt med artikel 5, stk. 5, i og bilag I til dette direktiv,

skal fortolkes således, at

det forhold, at der i kreditaftaler indføres et kontraktvilkår om, at forbrugeren skal indgå en kautionsaftale med en af långiver valgt kautionist, ikke udgør en handelspraksis, som under alle omstændigheder betragtes som aggressiv.

4) Artikel 6, stk. 1, i direktiv 93/13

skal fortolkes således, at

den nationale retsinstans, der behandler en anmodning om udstedelse af et betalingspålæg, som led i en sag, hvor en debitor, der er forbruger, ikke deltager, ikke

af egen drift kan udelukke anvendelsen af et kontraktvilkår i den forbrugerkreditaftale, som er indgået mellem denne forbruger og den pågældende erhvervsdrivende, hvis den ikke er overbevist om, at dette kontraktvilkår skal kvalificeres som »urimeligt« som omhandlet i dette direktivs artikel 3, stk. 1. Det forhold, at der foreligger tvivl om, hvorvidt forbrugeren kan have accepteret dette kontraktvilkår efter en urimelig handelspraksis som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2005/29, kan dog udgøre et element blandt flere, der kan tages i betragtning med henblik på vurderingen af, om det pågældende kontraktvilkår eventuelt er urimeligt.

5) **Begrebet »tilknyttet kreditaftale« som omhandlet i artikel 3, litra n), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF**

skal fortolkes således, at

en kreditaftale, hvis indgåelse alene er knyttet til indgåelsen af en kautionsaftale med en tredjemand, der modtager vederlag herfor, ikke henhører under dette begreb.

6) **Artikel 3, litra g) og i), i direktiv 2008/48**

skal fortolkes således, at

de omkostninger til en kautionsaftale, hvis indgåelse er pålagt forbrugeren ved et kontraktvilkår i en kreditaftale undertegnet af den pågældende, der medfører en forhøjelse af det samlede skyldige beløb, henhører under begrebet »forbrugerens samlede omkostninger i forbindelse med kreditten« og dermed » de årlige omkostninger i procent«.

7) **Artikel 10, stk. 2, litra g), og artikel 23 i direktiv 2008/48**

skal fortolkes således, at

disse bestemmelser ikke er til hinder for, at en forbrugerkreditaftale, der ikke nævner de årlige omkostninger i procent, som omfatter alle de omkostninger, der er fastsat i dette direktivs artikel 3, litra g), anses for rente- og omkostningsfri, således at en annullation af aftalen alene medfører, at den pågældende forbruger skal tilbagebetale den lånte kapital.

Underskrifter